

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7Co/88/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7613208749
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Frederika Zozuláková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2014:7613208749.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Frederiky Zozulákovvej a členov senátu JUDr. Agnesy Hricovej a JUDr. Andrey Mazákovej v právnej veci navrhovateľa K. E. nar. XX.XX.XXXX bývajúceho v Ž. na P. ul. č. XX zastúpeného opatrovníčkou N. F.Á. bývajúcou v Ž. na P. ul. č. XX proti odporkyni A. E. nar. XX.X.XXXX bývajúcej v S. na L. ul. č. X v konaní o určenie príspevku na výživu rozvedeného manžela o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo 7.8.2013 č.k. 9C 158/2013-44 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol návrh navrhovateľa na určenie príspevku na výživu rozvedeného manžela.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm.c/, d/ a f/ O.s.p. a navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa a jeho návrhu v celom rozsahu vyhovel, prípadne aby rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietal, že súd prvého stupňa nedostatočne a neúplne vykonal dokazovanie ohľadom schopností, možností a majetkových pomerov odporkyne. Domnieva sa, že odporkyňa dosahuje oveľa vyšší príjem, než aký bol zdokladovaný v daňovom priznaní, pretože sama jeho opatrovníčke povedala, že nepriznáva žiadne príjmy do pokladne a teda neodvádza z nich žiadnu daň. Domnieva sa, že súd si mal okrem daňového priznania vyžiadať od odporkyne aj peňažný denník, príjmy a výdavky, aby tak komplexne vyhodnotil jej príjmy. Navyše vzhľadom na druh podnikania odporkyne - kaderníctvo ide o služby žiadané, preto mal súd pri svojom rozhodovaní uprednostniť princíp potenciality príjmov odporkyne pred princípom fakticity. Tvrdenia odporkyne, že jej finančne vypomáha priateľ, nie sú pravdivé, pretože bol dlhodobo nezamestnaný a nemal ju z čoho živiť. Súd mal preto skúmať aj túto skutočnosť a prihliadať na ňu. Rovnako nie sú pravdivé tvrdenia odporkyne, že jej finančne vypomáha jej matka, pretože je vdova a poberá len starobný dôchodok. Ich deti sú už plnoleté, dcéra je na materskej dovolenke a syn je tiež dospelý a nepracuje. Z uvedeného vyplýva, že odporkyňa nemá žiadnu vyživovaciu povinnosť, naopak, on má vyživovaciu povinnosť k maloletému synovi C. nar. XX.XX.XXXX vo výške 80 € mesačne, čo tiež nie je zanedbateľná čiastka pri jeho príjme a zdravotnom stave. Z uvedených dôvodov sa nemôže stotožniť so záverom súdu prvého stupňa, že vzhľadom na príjmy odporkyne pri určení príspevku na výživu rozvedeného manžela by jej životná úroveň poklesla do tej miery, čo by nezodpovedalo primeranosti životnej úrovne navrhovateľa. Nestotožňuje sa ani so záverom súdu prvého stupňa, že priznanie príspevku na výživu rozvedeného manžela by odporovalo dobrým mravom. Skutočnosť, že z jeho mimomanželského pomeru sa narodilo dieťa, nebolo príčinou definitívneho rozpadu ich manželstva, nakoľko s odporkyňou žili ešte 16 rokov spolu, ale práve jeho nemoc a jej neustále zhoršovanie spôsobilo, že sa odporkyňa odsťahovala 6.1.2010 s odôvodnením, že

s dementom žiť nebude. Nechala si spoločné peniaze, osobný automobil, predala záhradku s chatkou. Hneď po odchode zo spoločnej domácnosti a teda aj v čase rozvodu mala mimomanželský vzťah. Vyjadril presvedčenie, že dôkazy o príjmoch a výdavkoch odporkyne nie sú dostatočné na preukázanie ňou tvrdených skutočností. Na základe rozhodnutia súdu prvého stupňa má za to, že bude potrebné v ďalšom konaní predložiť účtovníctvo odporkyne vrátane peňažného denníka za obdobie roka 2012 a tiež vypočítať, prípadne vyžiadať si správu úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o druhovi odporkyne.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. V celom rozsahu odmieta tvrdenia navrhovateľa o tom, že mala osobne jeho opatrovníčke povedať, že nepriznáva žiadne príjmy do pokladne, o tom, že jej druh vypomáhal a že mala mimomanželskú známosť už v čase rozvodu. Predovšetkým tvrdenia o zatajovaní príjmov z podnikania považuje za hrubo urážlivé a osočujúce. Navrhovateľ prostredníctvom svojej opatrovníčky si svoje poznatky účelovo prispôsobuje a prekrúca pre vlastnú potrebu tak, aby aj za cenu očierňovania dosiahol finančný prospech. Podotkla, že navrhovateľ ani jeho opatrovníčka sa v mieste (jej) trvalého pobytu nezdržujú. Bez overenia a poznania miestnych pomerov navrhovateľ s istotou tvrdí, že služby, ktoré ponúka, sú žiadané a preto musí s určitosťou dosahovať vyšší príjem, ako bol preukázaný a zároveň navrhuje aplikovať princíp potenciality príjmov, pričom je notoricky známe, že J. Z. je dlhodobo oblasťou s vysokou mierou nezamestnanosti, kde občania dosahujú minimálne príjmy. Domnieva sa, že vykonanie dokazovania za účelom zistenia obvyklých a možných príjmov za kadernícke služby v mieste a v čase výkonu jej podnikania by bolo nadmerné a neúmerne a to najmä k dôvodom, ktorými nárok na príspevok na výživu navrhovateľ odôvodňuje, pričom dôvody, na ktorých zotrváva, sú svojou povahou nezlučiteľné s účelom príspevku na výživu rozvedeného manžela. Navrhovateľ sa neustále odvoláva na svoju vyživovaciu povinnosť k nemanželskému synovi, ktorú charakterizuje ako nie zanedbateľnú čiastku pre jeho príjem a zdravotný stav, kde ako protiklad k jej príjmom uvádza, že ona žiadnu vyživovaciu povinnosť nemá. Zdôraznila, že žiadnym spôsobom nezapríčinila vznik vyživovacej povinnosti navrhovateľa k nemanželskému synovi a jeho požiadavka, aby svojím príspevkom saturovala výlučné povinnosti navrhovateľa je nespravodlivá a v rozpore s dobrými mravmi. Podotkla, že navrhovateľ sa môže domáhať zníženia výživného k dieťaťu v dôsledku zmeny svojich pomerov. Pokiaľ ide o dôvody rozvratu ich manželstva, tieto vyplynuli z konania o rozvod manželstva, ako aj v konaní o pozbavenie spôsobilosti na právne úkony navrhovateľa, pričom rozpad manželstva zapríčinili najmä pretrvávajúce nevery navrhovateľa s rôznymi ženami počas manželstva, nadmerné zneužívanie alkoholických nápojov a neprekonateľné rozdiely v predstave o výkone starostlivosti o navrhovateľa medzi ňou a opatrovníčkou navrhovateľa. Uviedla, že so spoločným majetkom nakladali spoločne až do doby jeho pozbavenia spôsobilosti na právne úkony a okolnosti, ktoré v odvolaní neprímerane navrhovateľ zveličuje, riadne vysvetlila vo vyjadrení k návrhu na začatie konania a riadne ich preukázala listinami. K spoločnej nehnuteľnosti - bytu v S. - uviedla, že všetky úhrady spojené s užívaním tejto nehnuteľnosti uhrádza výlučne sama z dôvodu eliminovania hrozby vzniku nedoplatkov, čo by malo za následok výkon zákonného záložného práva ostatných vlastníkov bytov bytového domu. Úhrady platieb spojených s užívaním bytu uhrádza aj napriek tomu, že túto nehnuteľnosť na bývanie nevyužíva. Navrhovateľ sa na údržbe spoločného majetku žiadnym spôsobom nepodieľa. Aj napriek tomu, že súd prvého stupňa konštatuje splnenie podmienok pre priznanie príspevku na výživu navrhovateľa v dôsledku jeho nepriaznivého zdravotného stavu, dovoľuje si poukázať na to, že tento stav je následkom aj navrhovateľovho zavinenia, pretože nedodržiaval liečebný režim a aj napriek výstrahám lekárov nadmerne holdoval alkoholu a cigaretám. Pokiaľ navrhovateľ navrhuje doplniť dokazovanie predložením jej účtovníctva za rok 2012, uviedla, že uvedené dokazovanie nie je možné objektívne vykonať, nakoľko ako osoba účtujúca pre potreby výpočtu daňovej povinnosti príjmy a výdavky z výkonu samostatnej zárobkovej činnosti eviduje spôsobom ustanoveným v § 6 ods. 10 zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov. Pokiaľ ide o zisťovanie pomerov jej druhu, dokazovanie v tomto smere považuje za neúčelné, pretože ak by aj teoreticky vzrástla jej životná úroveň v dôsledku spolužitia so svojím priateľom, táto skutočnosť nemôže podmieňovať vyrovnanie životnej úrovne navrhovateľa k jej pomerom a v konečnom dôsledku by to znamenalo nezákonný a neprímeraný zásah do práv jej priateľa.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine, v súlade s § 132 O.s.p. vyhodnotil dôkazy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania, v dôsledku čoho je odôvodnenie napadnutého rozsudku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje. Vo vzťahu k odvolacej argumentácii navrhovateľa odvolací súd zdôrazňuje, že konanie o určenie príspevku na výživu rozvedeného manžela je konaním sporovým, v ktorom platí takzvaná prejednacía zásada, čo znamená, že súd vychádza len zo skutočností tvrdených účastníkmi a vykonáva len tie dôkazy, ktoré účastníci navrhli a táto zásada úzko súvisí s povinnosťou tvrdenia a dôkaznou povinnosťou, ktoré účastníkom sporového konania vyplývajú z ust. § 79 ods. 1 a § 101 ods. 1 O.s.p.. Dôkazná povinnosť znamená, že účastník musí na preukázanie svojich tvrdení označiť dôkazy. Ak navrhnuté dôkazy súd vykoná a preukáže sa tým skutkové okolnosti tvrdené účastníkom, možno skonštatovať, že účastník uniesol dôkazné bremeno ohľadom svojich tvrdení, čo má za následok jeho úspech v konaní. Prejednacía zásada teda predstavuje istý stimul pre účastníkov konania, pretože v prípade, ak zostanú pasívni a nepreukážu svoje tvrdenia, môže im to priniesť negatívne dôsledky v konaní, napríklad prehru v spore. Pokiaľ navrhovateľ namieta, že súd nevykonal dokazovanie na zistenie skutočného, prípadne potencionálneho príjmu odporkyne, odvolací súd konštatuje, že uvedený návrh na vykonanie dokazovania nebol v konaní na súde prvého stupňa prednesený napriek tomu, že účastníci konania boli riadne poučení podľa § 120 ods. 4 O.s.p., že všetky dôkazy a skutočnosti musia predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd neprihliada. Z uvedených dôvodov je preto odvolacia argumentácia navrhovateľa irelevantná. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že najdôležitejšou skutočnosťou odôvodňujúcou zamietnutie návrhu navrhovateľa na určenie príspevku na výživu rozvedeného manžela je rozpor s dobrými mravmi, na ktorý súd prihliada z úradnej povinnosti a za ktorý v tomto prípade je potrebné považovať existenciu vyživovacej povinnosti navrhovateľa k dieťaťu pochádzajúcemu z mimomanželského vzťahu, v dôsledku čoho by eventúálne priznaný príspevok na výživu rozvedeného manžela neslúžil na primeranú výživu navrhovateľa, ale úhradu výživného pre navrhovateľove dieťa, čo je nepochybne v rozpore s pravidlami morálky a slušnosti. Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil a podľa ods. 2 citovaného ustanovenia sa v celom rozsahu stotožnil s jeho odôvodnením.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval, pretože žiaden z účastníkov náhradu trov konania nežiadal (§ 224 ods. 1, § 151 ods. 1 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.